

Beslutning om utelukkelse av Page Industries Ltd.

September 2020

Innledning

KLP og KLP-fondene (KLP) har besluttet å utelukke selskapet Page Industries Ltd. (Page) fra sine investeringer. Det er på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet er ansvarlig for systematiske menneskerettighetsbrudd. Selskapet er også utelukket fra Statens Pensjonsfond – Utland (SPU). Beslutningen fra Norges Bank ble offentliggjort den 31. august 2020¹.

Page er et tekstilselskap i India, med mer enn 20 000 ansatte fordelt på 17 produksjonsanlegg på 15 ulike steder i India.²

KLP og KLP-fondenes investering var 2,4 millioner kroner da nedsalget startet.

Etikkrådets undersøkelser

Etikkrådet har vurdert risikoen for at Page medvirker til eller er ansvarlig for systematiske krenkelser av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Tilrådingen er basert på undersøkelser av arbeidsforholdene ved Page Unit 3 i Bangalore, India.

Under følger et sammendrag av Etikkrådets funn fra undersøkelsene.

Rådet legger vekt på ansattes rapporter om ydmykende verbale og fysiske straffereaksjoner når ansatte kommer tilbake fra lovlig ferie eller sykefravær, ikke oppnår produksjonsmålet eller begår produksjonsfeil, og at dette synes å være en innarbeidet praksis hos ledere på fabrikken. Dette må ses i sammenheng med at arbeiderne selv ser ut til å måtte bære ansvaret for å nå produksjonsmålene, også når det er stans i produksjonen som de verken er skyld i eller kan kontrollere. Det er et forsterkende element at trakasseringen er rettet mot underordnede ansatte som ikke har mulighet til å forsvare seg uten å bli straffet for det, og slik sett er å anse som sårbare. Rådet legger også vekt på det som synes å være brudd på nasjonale bestemmelser om brannsikkerhet, personlig verneutstyr, elektrisk fare og vedlikehold av arbeidsutstyr, og

¹ <https://www.nbim.no/no/oljefondet/nyheter/2020/beslutninger-om-utelukkelse-og-eierskapsutovelse/>

² <https://etikkradet.no/files/2020/08/Tilr%C3%A5dning-Page-NO.pdf>

innendørs luftkvalitet som kan medføre helsefare. Etter rådets oppfatning, er selskapets praksis et brudd på retten til trygge og sunne arbeidsforhold, herunder retten til frihet fra trakassering.

For rådet fremstår det som om Page aktivt begrenser retten til organisering. Selskapet ser ikke ut til å ville kommunisere med fagforeningen om trakassering på fabrikken, samtidig som det suspenderer fagforeningsrepresentanter som tar opp slike spørsmål. Retten til å organisere seg regnes som en forutsetning for å kunne bedre arbeidsforholdene, gjennomføre kollektive forhandlinger og hindre at andre arbeidstakerrettigheter krenkes.

Rådet finner det altså godtgjort at selskapets handlinger på flere områder bryter med internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og nasjonal lovgivning.

Rådet legger vekt på at Page ikke har bidratt til å opplyse saken og heller ikke har gitt adgang til inspeksjon av fabrikken. Rådet merker seg at avslaget er begrunnet med at selskapet ikke kunne tillate inspeksjon på grunn av avtalen med lisensutstederen, noe som viste seg å være uriktig. Page har heller ikke gitt kommentarer til utkast til tilrådnning om utelukkelse av selskapet fra fondet. Følgelig har Etikkrådet tilgang til mindre informasjon i denne saken sammenliknet med andre liknende saker rådet har vurdert. Informasjonsunderskuddet gjelder både omfanget av normbrudd og hva selskapet gjør for å hindre normbrudd. I samsvar med omtalen i stortingsmelding nr. 20 (2008-2009) har Etikkrådet lagt til grunn at manglende informasjon om et selskaps atferd, og ikke minst manglende vilje fra selskapet til å bidra med opplysninger, i seg selv kan bidra til at risikoen for medvirkning til uetisk atferd anses uakseptabelt høy.

Etter rådets oppfatning ser det ut til at Page gjør lite for å hindre brudd på arbeidstakerrettigheter i sin virksomhet. Etikkrådet mener at selskapet i praksis ikke har et system som er egnet til å forhindre, avdekke og avhjelpe brudd på arbeidstakerrettigheter i sin virksomhet. Når selskapet heller ikke bidrar med opplysninger om forholdene eller tiltak for å sikre akseptable arbeidsforhold, innebærer dette etter rådets syn at risikoen for systematiske brudd på arbeidstakerrettigheter blir uakseptabel.³

Tilrådnningen fra Etikkrådet kan leses i sin helhet på [Etikkrådet.no](https://etikkradet.no).

Analyse

Etter en rekke alvorlige ulykker og rapporter om dårlige arbeidsforhold i tekstilindustrien i enkelte land, har Etikkrådet iverksatt undersøkelser av arbeidsforhold ved tekstilfabrikker

³ Brev til Norges Bank, Tilrådnning om å utelukke Page Industries Ltd fra Statens Pensjonsfond utland, Etikkrådet 19.02.2020, side i, <https://etikkradet.no/files/2020/08/Tilr%C3%A5dning-Page-NO.pdf>

i land hvor forekomsten av krenkelser av arbeidstakerrettigheter antas å være særlig stor. Page er et av selskapene som har blitt undersøkt.

Undersøkelsene fra Etikkrådet er omfattende og grundig. KLP finner derfor ingen grunn til å avvike fra Norges Bank og Etikkrådets konklusjon om at det foreligger en uakseptabel risiko for at Page medvirker til systematiske brudd på menneskerettighetene.

Beslutning

KLP har besluttet å utelukke Page Industries Ltd. fra KLP og KLP-fondenes investeringer med virkning fra september 2020.